

I - ខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ

ព្រះរាជក្រម

ព្រះរាជក្រម ជស/រកម/០៦៩៦/០៣

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន រាជហរិវង្ស

ឧក្រិដ្ឋនាយក វិស្វក្សនាធិការ ក្រុមហ៊ុនសម្រាប់ ទឹកស្អាត

ធម្មិកមហារាជានិរាជ បរមនាថ បរមបណ្ឌិត ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

* * *

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំង នាយក រដ្ឋមន្ត្រីទី ១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជ រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២ នស-៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តិទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស-រកត-១០៩៤-៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស-រកត-១០៩៤-៩០ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស-រកម-០១៩៦-១៨ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពីសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរ និង អំពីទេសរដ្ឋមន្ត្រី និង ជារដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីលក្ខន្តិកៈទូទៅ នៃសហគ្រាសសាធារណៈ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពី ថ្ងៃទី ២២ ឆ្នាំ ១៩៩៦ នាសម័យប្រជុំលើកទី ៦ នីតិកាលទី ១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ :

**ច្បាប់
ស្តីពី**

លក្ខន្តិកៈទូទៅនៃសហគ្រាសសាធារណៈ

ជំពូកទី ១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១ .-

ច្បាប់នេះមានគោលដៅគ្រប់គ្រងផ្នែកសហគ្រាសសាធារណៈនិងកំណត់លក្ខខណ្ឌដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះលក្ខន្តិកៈគតិយុត្តិ ការប្រព្រឹត្តិទៅ និង ការត្រួតពិនិត្យ ។

សហគ្រាសសាធារណៈ គឺជាសហគ្រាសដែលមានដើមទុនទាំងអស់ ឬ ភាគច្រើនជារបស់រដ្ឋ ។

មាត្រា ២ .-

សហគ្រាសសាធារណៈ គឺជាសហគ្រាសដែលមានដើមទុនទាំងអស់ ឬ ភាគច្រើនជារបស់រដ្ឋ ។ សហគ្រាសសាធារណៈមានបេសកកម្មបង្កលក្ខណៈដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ចជាអាទិ៍ក្នុងការបង្កើនតម្លៃធនធានធម្មជាតិ និងការបង្កើតអាជីព ។

មាត្រា ៣ .-

- សហគ្រាសសាធារណៈមានទម្រង់ជា :
  - គ្រឹះស្ថានសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច
  - ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ

ក្រុមហ៊ុនចម្រុះដែលក្នុងនោះរដ្ឋកាន់កាប់ដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលលើស ពី ៥១ ភាគរយ នៃដើមទុនក្រុមហ៊ុន ឬសិទ្ធិចោះឆ្នោត ។

មាត្រា ៤ .-

សហគ្រាសសាធារណៈ គឺជានិតិបុគ្គលដែលមានស្វ័យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសហគ្រាសសាធារណៈដែលតទៅនេះហៅកាត់ថា ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ជាអង្គការដឹកនាំខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងសហគ្រាសសាធារណៈ ហើយបំពេញមុខងារប្រកបដោយស្វ័យ- ភាព ហិរញ្ញវត្ថុ ចំនួនសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមិនត្រូវលើសពីប្រាំពីរ រូបឡើយ ។

រឿងលែងតែមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះ ការគ្រប់គ្រងលើគ្រប់ផ្នែករបស់ សហគ្រាសសាធារណៈត្រូវអនុលោមតាមគោលការណ៍ និង បែបបទទាំងឡាយនៃនីតិក្រុមហ៊ុន ពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៥ .-

លើកលែងតែមានបដិបញ្ញត្តិដែលចែងដោយច្បាប់ សហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវស្ថិត នៅក្រោមរបបនីតិវិធីចំពោះពន្ធនិងអាករ ។

មាត្រា ៦ .-

សហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេស នៃ ក្រសួងអាជ្ញាធរ សាធារណៈណាមួយដែលប្រកាន់នៃសកម្មភាព របស់សហគ្រាសនោះ ។

មាត្រា ៧ .-

សហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោម :

- ការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋដូចមានចែងនៅក្នុងផ្នែកទី ៣ ជំពូកទី ២ នៃ ច្បាប់នេះ
- ការត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ និងអធិការកិច្ចរបស់ក្រសួង ឬស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

មាត្រា ៨ .-

បុគ្គលិកដែលធ្វើការក្នុងសហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមលក្ខន្តិកៈដោយឡែក ដែលសម្រេចដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

ជំពូកទី ២

បទបញ្ញត្តិរបស់ម្ចាស់សហគ្រាសសាធារណៈ

ផ្នែកទី ១

ភារកិច្ចនិងការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

មាត្រា ៩ .-

ក្នុងចំណោមសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវមានអាសនៈមួយកន្លែងសម្រាប់តំណាងនិយោជិត នៃសហគ្រាសសាធារណៈ ដែលត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតាំងចេញពីនិយោជិត និងដោយនិយោជិតរបស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ១០ .-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលផ្ទេរអោយប្រធានអគ្គនាយក ឬ អគ្គនាយកនូវអំណាចចាំបាច់សម្រាប់ដំណើរការសហគ្រាសប្រចាំថ្ងៃ តែការផ្ទេរអំណាចនេះមិនមែនជាការផ្ទេរការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឡើយ ។

មុខងារនៃប្រធានអគ្គនាយក អគ្គនាយក ឬសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៃ សហគ្រាសសាធារណៈមានវិសមិតភាពជាមួយមុខងារ នៃ សមាជិករដ្ឋសភាឬសមាជិក រាជរដ្ឋាភិបាល ។

មាត្រា ១១ .-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលកំណត់ទិសដៅ និងត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសព្រមទាំងធានានិទានភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តិទៅរបស់សហគ្រាស ។

ដើម្បីបំពេញមុខងារនេះក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានភារកិច្ចជាអាទិ៍ដូចតទៅ៖

- រាយការន៍មកក្នុងចន្លោះពេលមួយទៀងទាត់នូវលទ្ធផលសម្រេចបាន និងលើកវិធានការកែតម្រូវសំរាប់អនុវត្ត
- សម្រេចគម្រោងថវិកាសំរាប់ការប្រព្រឹត្តិទៅនិងការវិនិយោគ ព្រមទាំងសេចក្តីហិរញ្ញប្បទាន
- អនុម័តតុល្យការ និងគណនីគ្រប់គ្រង

- កំណត់រចនាសម្ព័ន្ធរបស់សហគ្រាស លក្ខន្តិកៈបុគ្គលិក និងរបបបៀវត្ស
- អនុម័តការដេញថ្លៃសាធារណៈ

មាត្រា ១២ .-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវប្រជុំយ៉ាងតិចមួយដងក្នុងរៀងរាល់ ៣ ខែ ដើម្បី ពិភាក្សា និងសម្រេចនូវបញ្ហាដែលមានចុះក្នុងរបៀបវារៈ ។ របៀបវារៈនេះនឹងត្រូវ បានជូនដំណឹងជាមុនយ៉ាងតិច ១០ ថ្ងៃ ដល់គ្រប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋ និងក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវចាត់ចែងធ្វើកំណត់ហេតុនានាអោយហើយក្នុងរយៈពេល ១០ ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការប្រជុំ ។

មាត្រា ១៣ .-

រឿរលែងតែមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនៃលក្ខន្តិកៈ ឬបទបញ្ជាដែលទាក់ទងទៅ នឹងការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់សហគ្រាសសាធារណៈណាមួយ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អាចប្រជុំដោយចាត់ទុកជាបានការលុះត្រាតែមានសមាជិកភាគច្រើនចូលរួម ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវសម្រេចតាមសំលេងភាគច្រើននៃសមាជិកវត្តមាន ។ ក្នុងករណីដែលមានសម្លេងស្មើគ្នានោះ សម្លេងរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមានឧត្តមានភាព ។

មាត្រា ១៤ .-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវសម្រេចយ៉ាងយូរបំផុតនៅថ្ងៃទី ៣០ ខែកញ្ញា រៀងរាល់ឆ្នាំ នូវគម្រោងថវិកាសំរាប់ការប្រព្រឹត្តទៅនឹងការវិនិយោគ ព្រមទាំងសេមាហិរញ្ញប្បទាន ។

ឯកសារទាំងនេះ ត្រូវបានទទួលការយល់ព្រមពីក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលបន្ទាប់ពីការផ្តល់យោបល់ឯកភាពរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរយៈពេលអតិបរមា ២ ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលឯកសារ មកដល់ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ។

មាត្រា ១៥ .-

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវសម្រេចលើរបាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ តុល្យការ និង គណនីគ្រប់គ្រងព្រមទាំងឯកសារឧបសម្ព័ន្ធនានាយ៉ាងយូរបំផុត ៣ ខែ ក្រោយពេលបិទបញ្ជី ។

ផ្នែកទី ២

កាតព្វកិច្ចរបស់សហគ្រាសសាធារណៈ

មាត្រា ១៦ .-

សហគ្រាសសាធារណៈត្រូវផ្តល់ជូនទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលនូវឯកសារដូច តទៅដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ៖

- កំណត់ហេតុប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
- ថវិកា សម្រាប់ការប្រព្រឹត្តិទៅនិងការវិនិយោគ
- របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាព តុល្យការ និងគណនីគ្រប់គ្រងព្រមទាំងឯកសារ ឧបសម្ព័ន្ធ
- របាយការណ៍ស្តីពីការត្រួតពិនិត្យគណនីនានា ។

ឯកសារនីមួយៗ ដែលធ្វើហើយស្រេចតាមកាលកំណត់ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅអោយកន្លែង ទទួលក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី ១៥ ថ្ងៃ ។

ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលមានរយៈពេល ១ ខែ សម្រាប់ជំទាស់ ក្នុងករណីចាំបាច់ ។ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបានផ្តល់ព័ត៌មាន អំពីខ្លឹមសារនៃការជំទាស់នៅពេល ប្រជុំបន្ទាប់ដើម្បីចាត់វិធានការ ។

ក្នុងករណីដែលក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមិនទទួលការជំទាស់របស់ក្រសួងអាណាព្យាបាលឬអាជ្ញា- ធរអាណាព្យាបាលនោះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបង្ហាញហេតុផលហើយ ត្រូវជូនដំណឹងទៅក្រសួង អាណាព្យាបាលឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលវិញជាបន្ទាន់ ។

មាត្រា ១៧ .-

គណនីទាំងឡាយរបស់សហគ្រាសសាធារណៈ ត្រូវបានដាក់អោយស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យពីអ្នកជំនាញគណនេយ្យតាមលក្ខណ៍និងបែបបទ ដែលកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៨ .-

លទ្ធកម្មដោយសហគ្រាសសាធារណៈ ជាថវិកាត្រូវធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាមការកំណត់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ១៩ .-

វិធានការដឹកនាំការអនុវត្តនិងការត្រួតពិនិត្យការដេញថ្លៃត្រូវបានកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ផ្នែកទី៣

ការត្រួតពិនិត្យសហគ្រាសសាធារណៈ

មាត្រា ២០ .-

ក្រសួងអាណាព្យាបាលឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យសេដ្ឋកិច្ច ដល់សហគ្រាសតាមរយៈតំណាងរបស់ខ្លួនដែលនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ ការត្រួតពិនិត្យសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានធ្វើឡើងដើម្បីធានាអោយសេចក្តីសម្រេចទាំងឡាយរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មានលក្ខណៈអនុលោមតាមទិសដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ឬ តាមការណែនាំរបស់ក្រសួងអាណាព្យាបាលឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ។

មាត្រា ២១ .-

ត្រូវបានដាក់អោយនៅអមសហគ្រាសសាធារណៈនីមួយៗ នូវមន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋដែលទទួលបន្ទុកខាងការងារត្រួតពិនិត្យជាអាទិ៍លើ ៖

- ការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់សហគ្រាសសាធារណៈ ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់និងបទបញ្ជាទាំងឡាយជាធរមាន
- ការអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
- ការតាមដានការប្រព្រឹត្តទៅ និងការវិវឌ្ឍន៍របស់សហគ្រាស

-ប្រក្រតីភាពនៃសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលអាចជះទ្វីពលដល់ស្ថានភាព ហិរញ្ញវត្ថុ
របស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ២២ .-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋ ត្រូវបានតែងតាំងនិងបញ្ឈប់ពីតំណែងដោយអនុក្រឹត្យ តាមសំណើ
របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋត្រូវបានជ្រើសរើសពីក្នុងចំណោមមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់របស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិង
ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបាននិងកំពុងបំពេញការងារសាធារណៈយ៉ាងតិច ៥ ឆ្នាំ ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋត្រូវបំពេញភារកិច្ចតាមការណែនាំរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
ហើយត្រូវរាយការណ៍ជូនក្រសួងអោយបានទៀងទាត់ អំពីការបំពេញ ភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

មាត្រា ២៣ .-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋត្រូវចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល មានសិទ្ធិផ្តល់យោបល់
ពិគ្រោះ និងត្រូវបានអញ្ជើញអោយចូលរួមក្នុងមហាសន្និបាតជាទៀងទាត់ ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋ ត្រូវផ្តល់យោបល់លើបញ្ហាដែលមានចុះក្នុងរបៀបវារៈ នៃអង្គប្រជុំ
ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ចនេះ មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋអាចស្នើសុំព័ត៌មាន ឬ ស្វែងយល់នៅ
នឹងកន្លែងអំពីឯកសារ ឬបញ្ជីទាំងអស់ដែលមាននៅក្នុងសហគ្រាស ។

មាត្រា ២៤ .-

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋអាចជំទាស់នឹងការចាត់វិធានការទាំងឡាយដែលខ្លួន យល់ឃើញថាផ្ទុយ
នឹងច្បាប់ និង ការប្រតិបត្តិដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិនិងផល ប្រយោជន៍របស់សហគ្រាស ឬរបស់រដ្ឋពុំ
សមស្របនឹងគោលដៅរបស់សហគ្រាស ។

មាត្រា ២៥ .-

ការជំទាស់របស់មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋ ត្រូវបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សា-
ភិបាលនៅពេលប្រជុំឬយ៉ាងយូរបំផុតក្នុងរយៈពេល ៣ ថ្ងៃ « គិតតែថ្ងៃធ្វើការ» ក្រោយពីការប្រជុំ
របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

មន្ត្រីត្រួតពិនិត្យរដ្ឋ ត្រូវរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ក្រសួង
អាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេស នៃ សហគ្រាស អំពីការជំទាស់របស់ខ្លួនលើ
ការអនុវត្តសេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។ ៤ ថ្ងៃធ្វើការ ក្រោយការជំទាស់របស់មន្ត្រីត្រួត

ពិនិត្យរដ្ឋ បើសិនជា ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរ អាណាព្យា
បាលមិនបានបញ្ជាក់អំពីការជំទាស់នេះ ដោយចេញបញ្ជាអោយលុបចោល ឬ កែប្រែសេចក្តី
សំរេចនោះ សេចក្តីសំរេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវចាត់ទុកជាបានការ ។

ជំពូកទី ៣

បទបញ្ញត្តិដោយឡែក សំរាប់ប្រភេទផ្សេងៗនៃសហគ្រាសសាធារណៈ

ផ្នែកទី ១

គ្រឹះស្ថានសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ច

មាត្រា ២៦ .-

គ្រឹះស្ថានសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចគឺជានីតិបុគ្គល នៃ នីតិសាធារណៈដែល
មាន ស្វ័យភាពហិរញ្ញវត្ថុ ។ គ្រឹះស្ថាននេះផលិតវ៉ាន់ ឬ ធ្វើសេវា សំរាប់ទីផ្សារ ។

មាត្រា ២៧ .-

គ្រឹះស្ថានសាធារណៈដែលមានលក្ខណៈសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យតាម
ការស្នើមត្តារបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រសួងអាណាព្យាបាលឬអាជ្ញាធរ អាណា-
ព្យាបាល ។ អនុក្រឹត្យនេះកំណត់ជាអាទិ៍អំពីភារកិច្ច ដើមទុន ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរ
អាណាព្យាបាលសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ការរៀបចំរដ្ឋបាល និង ហិរញ្ញវត្ថុ វិធាននៃការ
ប្រព្រឹត្តិទៅរបស់គ្រឹះស្ថាន ។

មាត្រា ២៨ .-

គ្រឹះស្ថានសាធារណៈដែលមានល្អឈ្មោះសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានដឹកនាំដោយ ប្រធានអគ្គនាយក មួយរូបជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលផងនិងជាអគ្គនាយកផង ដែលបំពេញមុខងារក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

គួរនាំទិសរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងអគ្គនាយកអាចព្រួញចេញដាច់ពីគ្នា ។ ក្នុងករណីនេះ ទីចាត់ការប្រតិបត្តិនៃគ្រឹះស្ថានត្រូវបានដឹកនាំដោយអគ្គនាយក ។

មាត្រា ២៩ .-

ប្រធានអគ្គនាយក ឬ អគ្គនាយក ត្រូវបានតែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យតាម សំណើរបស់ក្រសួង អាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលនៃគ្រឹះស្ថាន សាធារណៈនោះ ។ សមាជិកដទៃទៀតនៃ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ត្រូវបានតែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យតាមសំណើរបស់ក្រសួង ឬ អាជ្ញាធរដែលជា សមាជិកនោះ ជាតំណាង និងត្រូវបានជ្រើសរើសតាមលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុងមាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ២

ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ

មាត្រា ៣០ .-

ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលមានដើមទុនទាំងអស់ជារបស់រដ្ឋ ។

មាត្រា ៣១ .-

ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយអនុក្រឹត្យ តាមការស្នើរមគ្គរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុនិងក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬ អាជ្ញាធរ អាណាព្យាបាល ។ អនុក្រឹត្យនេះកំណត់ ជាអាទិ៍អំពីកម្មវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនទម្រង់ គតិយុត្តិ ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល របបត្រួតពិនិត្យដែលត្រូវអនុវត្ត សមាសភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

មាត្រា ៣២ .-

ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាលបច្ចេកទេសទទួលខុស ត្រូវបំពេញទម្រង់ បែបបទនៃការបង្កើតក្រុមហ៊ុនដោយ .:-

- រៀបចំលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនដោយមានការព្រមព្រៀងជាមួយ និង ក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។
- ចាត់ចែងចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
- បំពេញទម្រង់បែបបទទាំងអស់តាមគោលការណ៍ និងបែបបទទាំងឡាយ នៃនីតិក្រុមហ៊ុន ពាណិជ្ជកម្ម ។

មាត្រា ៣៣ .-

រៀបរយលែងតែមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់នេះលក្ខន្តិកៈរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋកំណត់ ជាអាទិ៍អំពីចំនួនទឹកប្រាក់និងប្រភេទនៃភាគទុនការរៀបចំរដ្ឋបាល និង ហិរញ្ញវត្ថុ វិធាននៃការ ប្រព្រឹត្តិទៅរបស់ក្រុមហ៊ុន ។

មាត្រា ៣៤ .-

តាមបទបញ្ញត្តិលើគោលការណ៍ និងបែបបទទាំងឡាយនៃនីតិក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម អំណាច នៃមហាសន្និបាតរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ត្រូវបានប្រគល់អោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

មាត្រា ៣៥ .-

ភាគទុនដំបូងព្រមទាំងការកែប្រែជាក្រោយ នៃដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋត្រូវបានធ្វើអោយ សំរេចដោយអនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ និង ច្បាប់ ហិរញ្ញវត្ថុជាធរមាន ។

មាត្រា ៣៦ .-

ប្រធានអគ្គនាយក ឬ អគ្គនាយកក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ត្រូវបានតែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យតាមសំណើ របស់ក្រសួងអាណាព្យាបាល ឬអាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល ។ សមាជិកដ៏ទៃទៀត នៃក្រុមប្រឹក្សា- ភិបាលត្រូវបានតែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យតាម សំណើរបស់ក្រសួង ឬ អាជ្ញាធរដែលសមាជិកនោះ ជាតំណាងនិងត្រូវបាន ជ្រើសរើសក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបានកំណត់ក្នុង មាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់នេះ ។

ផ្នែកទី ៣
ក្រុមហ៊ុនចំរុះ

មាត្រា ៣៧ .-

ភាគកម្មសាធារណៈ គឺជាចំណែកនៃដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុនចំរុះ ដែលកាន់កាប់ដោយរដ្ឋ ដោយគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ ឬដោយក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ។

មាត្រា ៣៨ .-

ក្រុមហ៊ុនចំរុះ គឺជាក្រុមហ៊ុនដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមគោលការណ៍ និងតាមបែបបទ ទាំងឡាយនៃនីតិក្រមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម ហើយដែលដើមទុនត្រូវបានកាន់កាប់រួមគ្នាដោយនីតិបុគ្គល ឬរូបវន្តបុគ្គលឯកជន និងនីតិបុគ្គលរដ្ឋ ។

កាលណាភាគកម្មសាធារណៈលើសពី ៥១ ភាគរយនៃដើមទុន ឬ សិទ្ធិបោះឆ្នោតក្រុម ហ៊ុនចំរុះត្រូវបានចាត់ទុកជាសហគ្រាសសាធារណៈ ។

មាត្រា ៣៩ .-

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុរ៉ាប់រងខាងផ្នែករដ្ឋបាលលើភាគកម្មសាធារណៈ ។

មាត្រា ៤០ .-

ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុអំពីភាគកម្មសាធារណៈ ត្រូវបានធ្វើអោយសំរេចដោយអនុលោមតាម បទបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ និង ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ ជាធរមាន ។

មាត្រា ៤១ .-

តាមបទបញ្ញត្តិលើគោលការណ៍ និងបែបបទទាំងឡាយនៃនីតិក្រមហ៊ុន ពាណិជ្ជកម្ម រដ្ឋគ្រឹះ ស្ថានសាធារណៈ និងក្រុមហ៊ុនរដ្ឋ ត្រូវបានលើកលែងការ តំកល់ភាគហ៊ុនធានា សំរាប់តំណាង នៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសហគ្រាសដែលខ្លួនបានចូលរួម ។

មាត្រា ៤២ .-

តំណាងរបស់រដ្ឋ ឬ តំណាងរបស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ នៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៃ ក្រុមហ៊ុនចំរុះ ត្រូវបានតែងតាំងដោយអនុក្រឹត្យតាមសំណើរបស់ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

តំណាងរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនចំរុះ ត្រូវបានតែងតាំងដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុននោះ ក្រោយពីមានយោបល់ឯកភាពរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៤៣ .-

តំណាងរបស់រដ្ឋ របស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈ ឬរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនចំរុះត្រូវបានជ្រើសរើសដោយផ្អែកលើគុណសម្បត្តិ និងបទពិសោធន៍របស់ខ្លួន ឬ មួយពីក្នុងចំណោមមន្ត្រីរាជការបំរើការងារយ៉ាង តិច ៥ ឆ្នាំ ឬចូលនិវត្តន៍តែ មានអាយុមិនលើសពី ៦៥ ឆ្នាំឬមួយពីក្នុងចំណោមឥស្សរជន ខ្មែរដែលមានសមត្ថភាពខាងសេដ្ឋកិច្ច ខាងនីតិសាស្ត្រ ឬ ខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ។

តំណាងទាំងនោះ អាចអោយរួចផុតពីការបង់ប្រាក់ធានាសំរាប់មុខតំណែងនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលតែ ត្រូវមានភាគហ៊ុនក្នុងសហគ្រាសឡើយ ។

មាត្រា ៤៤ .-

ការទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី របស់តំណាងទាំងនោះក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួននៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល នៃក្រុមហ៊ុនចំរុះត្រូវធ្លាក់លើរដ្ឋ លើគ្រឹះ ស្ថានសាធារណៈ ឬលើក្រុមហ៊ុនរដ្ឋតែតំណាងត្រូវទទួលខុសត្រូវដោយខ្លួនឯងខាង ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៤៥ .-

ហាមដាច់ខាតមិនអោយមន្ត្រីសាធារណៈដែលធ្លាប់ធ្វើជាតំណាងរបស់រដ្ឋ របស់គ្រឹះស្ថានសាធារណៈឬរបស់ក្រុមហ៊ុនរដ្ឋចូលធ្វើការនៅក្នុងមុខតំណែងណាមួយក្នុង សហគ្រាសដែលខ្លួនធ្លាប់ពាក់ព័ន្ធនៅមុនការផុតរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ គិតចាប់ពីថ្ងៃឈប់ធ្វើការរបស់តំណាងនោះ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពិសេស ពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៤៦ .-

ត្រូវមានអាណត្តិគាហកៈពិសេសមួយរូប តំណាងរដ្ឋនៅក្នុងមហាសន្និបាត ក្រុមហ៊ុនចំរុះ ។ អាណត្តិគាហកៈពិសេសមានវិសមិតភាពជាមួយតំណែងជាអគ្គនាយកនៃ សហគ្រាសនោះ ។

មាត្រា ៤៧ .-

អាណត្តិគាហករៈពិសេសមានភារកិច្ចការពារផលប្រយោជន៍រដ្ឋនៅក្នុងមហាសន្និបាតសាមញ្ញ និងវិសាមញ្ញ ហើយមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងនាមភាគីរដ្ឋ ។

មាត្រា ៤៨ .-

អាណត្តិគាហករៈពិសេស ត្រូវបានជ្រើសរើសពីក្នុងចំណោមមន្ត្រីរាជការដែលបាន និង កំពុង បំរើការងារយ៉ាងតិច ៥ ឆ្នាំ ។ អាណត្តិគាហករៈពិសេសត្រូវ បានតែងតាំងដោយប្រកាសរបស់ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ អាណត្តិគាហករៈពិសេស ត្រូវសុំណែនាំពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុមុន ពេលចូលរួមមហាសន្និបាតក្រុមហ៊ុនចំរុះ ។

ជំពូកទី ៤

អនុសាសន៍ប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៤៩ .-

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជាទិករណ៍ ។
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៦
ក្នុងព្រះបរមនាម និងតាមព្រះរាជបញ្ជាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់

ប្រមុខរដ្ឋស្តីទី
ហត្ថលេខា
ជ័យ ស៊ីម

បានបង្គំទូលថ្វាយ និងជំរាបជូន
សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១ និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការនីតិសម្បទា
ទីសម្របសម្រួល និងជាមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
ហត្ថលេខា
គាត ឈង់

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ១ នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី ២
ព្រះហស្តលេខា ហត្ថលេខា
ទេវក្រម រណប្បទិ ហ៊ុន សែន